

Skaityk ir, Platink Vieni-
 jį Brazilijos Lietuvių Dar-
 bininkų Draugę, „Garsą“.
 „Garsas“ tai yra veidrodis,
 kuriame atsispindi darbinin-
 ko šlovio ir viso pasaulio
 darbininkų gyvenimas.
 „GARSAS“ ekonomijos, vi-
 smenės ir kultūros
 sąvairas.

GARSAS

SEMANAŠI LITHUNO

Susivienijimo Lietuvių Brazilijoje organas

Atsakomasis redaktorius: A. Zauka

Laikraščio kaina:

Brazilijoje ir kitose Pietų Amerikos Valstybėse	
Metams	16\$000
pusmečiui	8\$000
3 mėnesiams	4\$000
Lietuvoje ir kitose šalyse:	
Metams	3 dol.
Atskiro numerio kaina	
300 reisų	
Redak. ir Administracijos antrašas:	
Rua Ribeiro de Lima	
Nr. 75	

1 Metai :: :: 1928 m. Rugsėjo mėn. 23 diena :: :: São Paulo Nr. 2

Skaitytojus.

Nei vienas iš skaitytojų, gal būt, neatjaudžia ir neįsivaizduoja, kaip sunku vartyti pirmąją vėgą! Kaip jau buvo miršta, trūksta jėgų, trūksta lėšų, bet žmōrės, kurie pasišventę, ne tik pirmąją vėgą išvartyti, o ir sunkų darbą vartyti. — arti tą apleistą įvairioms pkežolėms apžėlūšį dirvoną, nekrepia domės į tai, o drąsiai žengia stumdami žagrę pirmyn.

Tačiau, žmogus vienas, kad ir tvirtiausias, bet visgi vienas ir bejėgis. Visa žmonių jėga, prieš kurią didžiausios uolos dreba, tai susibūrimas. Kaip sako lietuvių patarlė: „Vienas žodis, ne šneka — vienas vyras ne talka; kai du stovs, visados daugiau padarys...“ Ir iš tiesų, net pati gamta verčia savo tvartinius jungtis bendrumon, kad tuo palengvinus kovą už lūį.

Ziloje s novėje, kada žmogus buvo laukinis, kada jis nepažino jokių civilizacijos principų, o jau žinojo, kad susijungęs keliems asmenims lengvesnė kova už būvį, pav. jie suprato, kad susibūrus keliems vyrams ir kovojant bendrumis jie gomis daug lengviau nukauti kokį nors priešų žėrį sau maistui. Jeigu toks laukinis senovėj supratō vienybės reikšmę, tai mums šiandien ta vienybę tik reikia priimti kaip o akcijomą.

B t šių dienų žmonės į tai žiūri visai atvirksčiai, o ypatingai mūsų lietuviai. Dabar kyla klausimas, kas čia gali būti kaltas? In šį klausimą yra du atsakymai. Vieną atsakymą šiandien kiek bus galimybės, stengsimės panagrinėti, nes šis klausimas, gal bus pats svarbiausias. Dešimtims metų Lietuva buvo prielėgta rusų cāro jungo, negalėjo piėtotis literatūra, tuo tarpu, kaip kaimyninės valstybės varė savo darbą pirmyn. Ir ką mes šiandien matom? D didžiausią skirtumą, tarp kitų tautų ir Lietuvos! Šiandien visam pasauli ja kraštis ir knyga tai didžiausias papucsalas, o pas mus? — Tai, girdi, dykaduonių darbas. Ką gi veiks darbo reiturdami. Sako: geriau už tuos kelius šimtus reisų pingos „iš mesių“ tai man bus į sveikatą, arba vietoj skaityti laikraštis ar knyga, tai verčiau kortoms palošti.

Labai skaudu ir gēda prieš pasaulį, girdint tokius žodžius.

Jau nemas ir abelnai suaugę žmonės paklydę ir ieško — bet nežino ko. Ieško ramaus gyvenimo, ieško būdo nusikratyti skurdo nuo savo pečių. Vieni eina ieškoti nusiramimo girtuoklyve iš kurio kyla ir peštynės, ir paleistuvystė ir net nusizudymai, o kiek toki nukencia moraliai? Lietuviai išeiviai pasižymėję, peštynėmis, paleistuvystėmis ir girtuoklyvumu. Žinoma nevisi, bet mums visiems reikia parausti prieš svetimtaučius, nes iš mūsų tarpo nemaža yra tokių „herojų“, kurie skvernus išskėtę žengia plačiu keliu nepažindami, kas gera ir kas bloga.

Nejaugi mes negalime iš tokio sąslavų patalo atsikelti, nejaugi mes negalime būti lygūs su žmonėmis? Aišku, kaip dieną, kad galime, tik nenorime.

Jeigu mes tą laiką, kur traktierij už stalo sėdėdami arba kur rabaksuose, kokiam sklepe, gerdami vankų, nuodingą orą ir besipešdami praleidžiame, su naudotume skaitymui laikraščių ir knygų, sėdėdami ar aikštėje, ar s dne, tai būki-

me tikri, kad mums šimteriopai nanda bus didesnė. Sutaupytumėm daugiau sunkiai uždirbamų reisų, būtume daug sveikesni ir nereikėtų gėdėtis lietuvių vardo, o tada savo vardu galėtume tik pasididžiuoti. Išnyktų tada skurdas iš mūsų tarpo, išnyktų įvairūs korštavimai ir nesutikimai.

Mūsų laikraščių brangumas taip pat priklausō nuo mūsų pačių. Jeigu mes visi skaitytume laikraščius, knygas, tai dvigubai tiek laikraščiai, tiek knygos būtų pigesnės.

„Garsas“ užsibrėžęs išarti tą įžėlusį dirvoną ir kviečia visus be išimties stoti į tą prakiliu darbą.

Mes tik susibūrę vienumon nevaikydami kenksmingus partinius ginčus, gulėjimas iškovoti sau šviesesnę ateitį, galime žymiai palengvinti kovą už būvį. Darbas gana sunkus! Todėl reikia didelių jėgų — mažai sąjūdeli tas darbas neimanomas, o jeigu mes iš vien visi dirbsime eisme prie vienodų tikslų, tai tas sunkus darbas bus lengvai ir gerai atliekamas.

Gerbiamejį, skaitytojai! Kiekvieno mūsų pareiga skaityti ir platinti „Garsą“ ir kitus laikraščius. Kaip galėdami, vykime tą tamsos šešėlį iš šios žemės, o tik tuomet mūsų gyvenimas bus tikslus idomus ir linksmas.

Daugumas nusiskundžia, kad mūsų laikraščiai nuobodūs, neidomūs. Tai tiesa. Kartais tenka laikraštį pamatyti vie tik didžiausias reklamas ir jeigu ne antgalvis, tai, be abejonės, galima pamanyti, kad ko kstai reklamų lapelis, o ne žmonių reikalus gūmantis laikraštis. Čia tenka leidejams sukurti labai nemalonūs įspūdis, išleidziant tokį laikraštį, nes trūkumas lėšų, trūkumas medžiagos kartais laikraštį paverčia tokių reklamų lapeliu. Bet jeigu mes visi išvien dirbsime, tai tokių spragų pasikartoti negali.

Todėl „Garso“ leidejai maloniai kviečia visus į darbą, kas kuo išgali — kas plunksną, kas platinimū, kas kitokiais būdais, kad per darbą ir mokslą pasiektume šviesią ateitį!

Redak.

Skaitytojų DOMEI!

Vos tik išleides pirmąjį numerį, sunkiai susirgo „Garso“ redaktorius A. Zauka.
 Giliausios užuojautos! Linkime pasveikti.
 Redaktorius pareigas eina A. Marmā.

Organizuojamas knygynas.

„Susivienijimo Lietuvių Brazilijoje“ Sąjunga organizuoja knygyną — skaityklą. Todėl, visų lietuvių, kas turi šiokių ar tokių knygų ir gali jas paaukoti „S. L. B.“ knygynui, prašoma pranešti redakcijai „S. L. B.“ S gos knygyninkas.

Visi inteligentai ir darbininkai lietuviai skaitykite ir platinkite vienintėlį savo draugą „Garsą“.

V IS LIETUVOS

Negirdėtas įvykis.

Laišku iš Šiaulių praneša, kad kur tai, Lietuvoje moteris pagimdė vieną vaiką dviem galvūm, keturiomis akimis, keturiomis rankomis ir keturiomis kojomis. Ir dar, būk kita moteris kur tai, pagimdžiusi tris vaikus.

Kalinio sąžiningumas.

Ukmergės kalėjimo kalinys perbėgo Telsių kalėjiman.
 Kalinys, Kazys Buožys kilęs iš Navarėnų v., buvo nuteistas už vagystę dviems metams kalėti ir buvo išvežtas Ukmergės kalėjiman.
 Liepos 4 d. jis iš ten pabėgo ir pėsčias atėjęs iš Ukmergės į Telsius, įlindo į kalėjimo viršiniuko sodną ir norėjo sulaikyti viršiniuką, kuriam buvo pasiruošęs pulti po kojų ir prašyti priimti kalėjiman atlikti bausmę, bet viršiniuko nesulaukė.

Rytmetų, darbų vedėjo, Rupeikos žmona pastebėjo po suolu gulintį kalinį. Rupeikienė išsigando ir emė trauktis.
 Kalinys, taip pat persigandęs, ėjo paskui Rupeikienę, šaukdamas: „Poniute nebijok, nieko nedarysiu!“
 Buožys atbėgo į kalėjimą ir pareiškė, kad pabėgęs iš Ukmergės, dėl blogų gyvenimo sąlygų, todėl ir nutaręs pats savo valia persikelti iš Ukmergės kalėjimo į Telsių kalėjimą.

Tai tur būt, pirmas toks atsitikimas, kuomet kalinys pabėga ne tam, kad būtų laisvas, bet kad atsėdėtų kitame kalėjime savo bausmę!

Lietuvos kariuomenės dezerteriai.

Kauanas — Kariuomenės teismas nagrinėjo dviejų dezertierių bylas.
 Jie prieš keleta metų buvo pabėgę iš kariuomenės Lenkijon, ir manydami, kad apie juos visai užmiršta, vėl grįžo Lietuvon. Čia jie tuojuos tapo suimti. Kariuomenės teismas išnagrinėjęs bylą priteisė vienam 10 metų, kitam 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Atsidarė nauja lietuviška vyriškų rūbų siuvykla

Kazio Ramanausko
 — IR —
 Vlodo Edlero.

Darbas atliekamas sulig užsakymo ir sąžiningai, reikalui esant per 24 valandas.
 Kalbama: lietuviškai, rusiškai, vokiškai, braziliskai ir t. t.

KAINOS PRIEINAMOS
 Rua Ribeiro de Lima 75

„Grapienė“ Viteckaja Kom-Komaitė.

Kauanas. Latvijos spauda nusi-skundžia, kad Ryga pasidariusių avantiūristų bei vagių landynė.

Esa neseniai Rygon atvykęs kaž koks „aukso pramonininkas“ bei „kasyklų savininkas“, kuris apgavęs vieną dieną išviliodamas „kasyklų“ reikalams kelias dešimtis tūkstančių markių.

Šiomis dienomis iš Lenkijos atvykusi kaž kokia puiki, turtinga ponė, kuri apsigyvenusi geriausiame viešbuty ir pasivadynusi lenku grapienė Viteckaja. Ji puikiausiai laikėsi, brangiai rėdėsi ir niekas neabejojo, kad ji tokia esanti. Tik vieną dieną ją atlydėjusi policija, kuri, padarius krata, rado, kad grapienė, ne grapienė ir ne Viteckaja — pasas padirbtas — bet... Lietuvos pilietė Kom-Komaitė. Ji važinėjanti po pasaulio didžiausius miestus ir verčiantis vagyste. Pas ją rasta daug pavogtų daiktų iš Rygos krantuvijų, „Grapienė“ sulaikyta.

Bučiuojant nukando nosį.

São Paulo mieste vienas rusas — Aleksandra Garaiavis 23 metų amžiaus — poliėininkalas. Ne ilgai laukęs lietuvių Stankėvičiūtę Emilę, iki kaklo įsimylėjęs vedė.

Gaudamas mažą algą, Aleksandra negalėjo vienas išmaitinti žmonos motiną ir brolių, kurie, nedirbo. Po kiek laiko Aleksandra prašo savo Emiliūtę, kad ji jam padėtų uždirbti lėšų sau ir šeimynai pragyventi, bet Emiliūtė su tuo nesutiko. Žinoma jos nuomone, ji negalėjo nei fabrikant eiti, nei tarnauti, — savo vyrui atsakė:

„Ar aš, lenkiška lietuvaitė Brazilijoje apsiavedus, eisū dirbti?“

Kadangi Emilė atsakė padėti maitinti šeimynos, tai Aleksandra susiėmė savo krautį ir skvernus į saują ir palikęs žmona išėjo į pensioną gyventi.

Jos vyrui išėjus, Emilė suo juo sugyveno geruose santykiuose — dažnai lankydavo savo vyrą.

Kada Aleksandra gavo algą, Emilė žinoma, mokėjo iš jo išvilioti apie 200\$000 Gavus pinigų, tuoj papuošia savo motiną, nusiperka smajlus aukštom kurmion batelinis, trumpą suknelę, bet už tad ilgas pančekas, pudros tarbą ir keletą kylų kremo. Visus pinigus išaikvojus, žinoma ir pasipuošė sulig naujosiomis XX a. madomis.

Pradedda lankytis po „rabaksus“, myluotis su kavalieriais, nežinant vyrui, Aleksandrai visgi parūpo kur dės žmona jo pinigus, todėl karta, eidamas iš tarnybos, sumanė užėiti pas savo Emiliūtę tai buvo ankstus rytas. Bet, įėjęs pamatė didelį stebūklą — jo mylima Emiliūtė sėdi susikabinus su lenku Antanu Kazemiro Kozik, kuris ją mylėjo dar prieš jos vestuves. Aleksandra nei pusę žodžio nesakęs susieškojo peilį ir vienu smūgiu perdūrė smilkinį, o antru — perdūrė kairiąją ranką. Emilės už tai nemušė, tik, norėdamas pabučiuoti, uukando jai nosį.

Už sužeidimą kavalieriaus Aleksandra nebuvo baudžiamas.
 (Iš A. Gazėta.)

Pasualinės žinios

— Iš Berlyno praneša, kad lenkų kariuomenė darydama manevrus, susidūrimo raitelių su pėstininkais, tarpusavy daug susizeidė.

Raitėliai išsibėgėję arkliai nepajėgė staigiai sulaikyti ir visu smarkumu užlėkė ant pėstininkų. Keturiolika žmonių liko sužeista.

— Iš Graikijos praneša, kad būrys bulgarų, apsiginklavusių rankinėmis granatomis ir šautuvais, ginčijosi prie Graikijos sienos, bet buvo graikų policijos pastebėtas ir sulaikytas. Įvyko smarkus susišaudymas, kuriame liko daug sužeista iš abiejų pusių.

— Iš Berlyno praneša, kad Smetona kalbėdamas tautininkų susirinkime apie Lietuvos-Lenkijos susitarimą, pasakė „kas nori taikos, tas turi ruoštis prie karo“.

Ispanija.

Rugsėjo 17 d. suėjo lygiai penki metai, kaip Ispaniją valdo diktatorius Primo de Rivera. Visame krašte buvo suruoštos demonstracijos iš visur plaukė sveikinimai Primo de Rivero. Bet nelaimėl Pačiame Madride ir kitur demonstracijos susitiko su darbininkų kontrdemonstracijomis. Įvyko susirėmimų. Kuo pasibaigs laukiama žinių.

— Policija susekė samokslą, kurio tikslas buvo nuvertti Ispanijos diktatorių Primo de Riverą. Suimta apie tris šimtus samokslininkų.

— Rio'je laivų darbininkų streikas tebesitęsia.

A. Margiukas.

Iš mano Argentinos atsiminimų.

I fazendą.

(Tęsinys).

Vos tik pradėjus gestį dienos šviesai, kaskartą darės vėsiau ir vėsiau. Purvini ir nuvargę žmonės būriais rinkosi iš lauko. Kiekvieno darbininko veide glūdėjo kažkokia keista nepasitenkinimo banga, nors iš lauko darbo rinkosi būriais, bet čia, ne tik tų skambančių balsų, kurie išsprukę iš jaunų krūtinų bangavo per plačias Lietuvos lygumas, nesigirdėjo, bet sunku buvo pastebėti linke mo tarp savęs pasikalbėjimo. Kiekvienas turėjo ant pečių tuščią ar pilną maišą, ką kurie dar rankose nešėsi viedro (ki biro) talpumo medines buktutes, kurioms rytą išeidami išsineša vandens. Vienas, kitas dar ant pečių užsivertęs kelis kart už save didesni medžio gabalą malkoms, tempia lekuodamas, liežuvį iškišęs. Stai ga man dūrė mintis į makaulę — argi ir man rikiės ant pečių rūkti malkas, juk dar lig šiol nei vieno malkpagalio neesu parnešęs.

Diena jau blėso visai. Pirmiau būvus nebylė kolonija, dabar prakalbėjo: atsidarė nuo saulės įkautusios ir suskilusios langinės, dauguma atgirdino iki galui duris, gal kad suplėkęs ir dvokiantis oras iš kambarių greičiau išseito? O gal kad mažiau trukdytų vakaro ruošai, nes matomai mažai kas savo saulės išgairintoj „cabejoj“ (galvoj) turi supratimą, kad blogas oras kenkia žmogaus sveikatai. Vyrų ar moterų, pasiėmę kirvius pusantro metro ilgumo kirvakočiais, lyg kačergomis, kopėjo parsineštas malkas. Visą triuškę viršio skardūs ir įvairūs balsai, kurie būtu panašūs į kokį tai šaukimą, bet nei šaip, nei taip, vis tik toks šaukimus man rodėsi negali būti niekam pritaikomas. Bet, brolyti, mano, kad pradėjo iš visų pusių bėgti kiaulės, tik linksta stambios metrinės žolės, ir daugybė nežmoniška; — žvirglia įvairiais balsais, rodos, kad devynias dienas neėdusios. Žiūrėk iš pašūrės koks vaikėzas išmetė pusmaįšį nelukštentu kukurūzų, o pats atsistojęs į būjį kiaulių, kai kurie gerai pažaisina botagu, tai tur būt sveitimoms, o savosios tik taršo, triuškia sausius kukurūzus, pečios nusinerdamos lapus ir išliukštendamos. Beveik kiekvieną kolonistą parostus kniso apie 100 kiaulių. O tu „nekaltauju“ gyvulių ūžkų, taip pat apie trobas trynėsi daugiau negu devynias galybės, tik vargšes greičiau sugriebdavo gerą rimba arba pagali per šoną, negu grūdą kukurūzų. Pro retus degpadžių stogus iš vidaus veržėsi mėšvi dūmai, išsisklaidę kabojo ore virš trobų ir kažka liūdno, nepaprasto namo pranešavo.

Darbininkai nieko nelauke kėgo į netolimą upelį, nors nuo veido ir kojų nuplauti stora sluoksnį dulkių, bet visas kūnas aplipęs raudonomis žemėmis bet rūbai, kuriuos galima greičiau pavadinti kokiu liūnu o ne rūbais, likosi ant žmogus kūno. Dabar jau galima buvo spręsti, kuris baltas, kuris juos rasės

žmogus, nes tų vargšų juodukų, labai n rinčių būti baltodžiūnis, vanduo nepajėgia „dulkias“ nuplauti.

Kiekvienas šio vakaro reginys įmingo man giliai, giliai į širdį ir nei nepasijutau, kad kokia tai nematoma būtybė manyje kėlė klausimus: „Kur jų-ų lai mē?“ Ar taip gyvena žmonės Lietuvoj? Ar dėvi tokiais rūbais — nors tiesa pasakius vargu bau rūbais galima pavadinti? Į tokius klausimus atsakiau tik pats sau. Nel Retas kuris darbas yra mūsų šalyje, kad iš žmogaus paverstų kokį ngeistina iš paviršiaus ir nemalonų padarą. Bet „Ir šio kariamas paprania“.

Prabėgus mažam laikui, ties „svečiu“ „casomis“ (pirkiomis) prisirinko didožas būrelis žmonių — lietuviai, kurie pirmiausias buvo atvažiavę bėgo maloniai sutikti ir nors šalta, bet maloniai pasisveikinti su savo būsimaisiais draugais, o vietiniai bėgo pažūrėti, kas per pauksčiusukai atvažiav.

Žymiai pralinksmėjo, tos liūdnos tylaus vakaro valandos, kada išgirdom žmonės lietuviškai kalbančius. Rodos, didžiausias gimines sutikom... Keistas linksmumas paėmė manyje viršu, bet aštraus nusimūnimo neistengė nuslopinti. Visi vaizdai ir apylinkės, rodos, virto daug paprastesnės — ne tokios baisios, kaip pirmiau, kada nedrašiai, spaudėm nuo darbo nusikamavusių, saules nudegintą pajuodusių, savo tautiečių rankas. Nežinau, gal ir šitie vietiniai būtų malonūs draugai ir gal nei kiek ne mažiau mus džiūgintų, bet nelaimė — kalba svetima nepažįstama... Dabar pykau, bet užką ir ant ko — pats nežinojau; gal, kad pasaulio tvėrėjęs savo tvariniams ne vieną kalbą paliko, o gal, kad aš tos kalbos nemokėjau?.. Kiekvieno iš gilių uostų spindėjo pilnos akys ašarų, matomai ir jie buvo t kioj pat laimės kryžkelėj, nors saulės nudegintas sutrūkęs veidastengėsi visuomet padaryti tik dirbtiną juoką.

Kiek klausimų birėjo iš vienos ir antros pusės, kas juos suskaitys? Mums naujiems ateiviams svarbiausiai būvo žinoti — ar galima kaip nors pragyventi. Kai kurie, nupasakojo nei šio, nei to, tačiau aš nenorums tikėjau jų saldžioms kalboms. Buvo ir tikių, kurie verkė ir kėlė naujojo pasaulio gyvenimą. Manau, kad nėra šalies kur visi žmonės būtų patenkinti savo gyvenimu.

Iš pirmųjų pasikalbėjimų nebuvo bausi, nes nei vienas, ar tai neišdrįso, ar nesugebėjo mums prieš akis perstatyti darbą su kuriuo daug daug vargo ir nemalonumo teko patirti. Kiek liūdniesį įspūdį padarė tą vakarą sudžiūvusi mažo ūgio raudanti moteriškė, kuri vos tik pasisveikinus pradėjo savo „giesmę“:

— Nelaimingi jūs, nelaimingi čia atvažiavė... Aš, kad būtau žinojus koks čia gyvenimas, tai geriau būtau Lietuvoj badu numirus, o čia būtau nevažiavus, Oi, Dieve, Dieve! Už kokius nuodėmes tu mus baudi?..

Žmonelė dar „neapieravojus“ savo giesmę kokiama šventajam, tuoj iš vyrų pusės pasigirdo kelios eilės protestų, girdi: „Ar tau čia dar negerai? Ar geriau buvo Lietuvoj bulves su barščiais lakū? Ir tu dar ne visumet pakakdavo. Uždirbi pusėtinai ir pavalgai ne blogiausiai

Tautų Sąjungoje.

Šiomis dienomis buvo nagrinėjami Lietuvos-Lenkijos ginčai. Bet, kadangi abi puses griežtai laikėsi savo, tai kol kas prie jokių teigiamų rezultatų neprieta. Ginčas atidėtas vėl tolimesniems posėdžiams.

Per radio jau matoma paveikslai.

Pittsburgh. Pa (Š. Am.) 8 d. rugpiūčio m. šiais metais dar pirmu kartą per radio buvo perduoti krutami paveikslai. Tai buvo bandomas įtaisas perdavimui krutamų paveikslų per radio. Bandymas gerai pavyko.

Krutamų paveikslų perdavimas atlikta televizijos laboratorijoje Vestinghouse Electric ir Mamfakturing kompanijos, East Pittsburgh, prie grupės mokslininkų, kurie buvo suėję pažūrėti to eksperimento. H. P. Davis vice prezidentas, sakė, kad šios dienos parodymas pranešauja ne labai tolimą ateitį, kuomet žmonės savo

namuose galės su pagalba televizijos įtaisų matyti krutamus paveikslus, kai, kad jie dabar klausosi kalbos ir muzikos. Paveikslai buvo perduoti elektrinėmis bangomis, kuriuos priėmė priimtuvas esantis Vestinghouse televizijos laboratorijoje. Reguliaris krutamų paveikslų perdavimas iš K. D. K. A. prasidės už keilių mėnesių.

Sakoma, kad bus galima krutamuosius paveikslus perduoti, kad ir toliausiai. Šiuo tarpu buvo perduoti tik už dviejų mylių tolumo.

Didelė nelaimė.

B a t a v i a. (Javos saloje) Pasak pranešimo, beveik ištiesa Paloech sala Holandijos Rytu Indijoje, rugpiūčio 4 ir 5 d. tapo sunaikinta išsiveržusio vulkano. Vulkano išsiveržimas sunaikino šešis kaimus apie 1000 žmonių visai žuvo ir apie 600 sužeista.

Galės išgyventi 140 metų.

D-ras Albert Schneider — Califor-nijoje pranešauja, kad greitai laiku žmonės galės gyventi iki 140 metų. Amžių galima esą prailginti su pagalba operacijos, įdedant žmogui jaunesnių gyvūnų liaukas, kurios palaiko jaunystę.

104 metų lietuvis nustebino Ameriką.

Pastarosiomis dienomis Amerikos spaudoje pasirodė daugybė fotografijų ir plačių aprašymų apie Jurgį Skinderį, kuris dabar atvyko iš Lietuvos į New Jork pas savo sūnų. Spauda skinderiu susidomėjo dėl to, kad jis būdamas labai senas, bet stiprus ir judrus, kaip 40 metų vyras.

Artinantis laivui prie New Jorko kvarantinios, Jurgis Skinderis iš džiaugsmo keleiviams pėšoko rusišką „kazoką“ Kadangi Amerikoje dabartiniu laiku žmonės retenybėj pasiekia 80 metų amžiaus o čia žmogus 104 metų — ir gali pasiekti kazoką!

Bet daugiausia amerikiečius stebina tas faktas, kad būdamas tokio didelio amžiaus senelis turi sveikus dantis, gerai akis ir sakosi dar nei karto nebuves pas gydytoją.

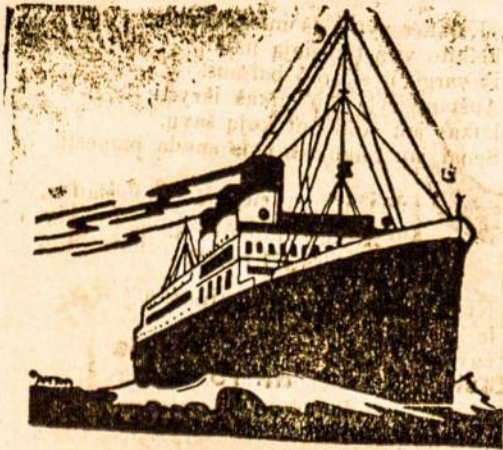
Kai kurie laikraščiai, net editorialus rašo apie Jurgį Skinderį ir pataria savo skaitytojams sekti jo gyvenimo pavyzdžiu. Jie nurodo, kad Skinderis visą amžių dirbo sunkų darbą ir maitinosi juoda duona ir daugiaus nieko negerdavo, tik vandenį. Jis turi 6 pėdas aukščio, sveria 190 svarų ir paeina iš Tytavėnų valsč. Šiauliu apskr.

Redakcija: Pageidaujama būtų visiems lietuviams tapti tokiais Skinderiais ir susilaukti garbingos senatvės.

ma buvo numarinti šaltį ir apšviesti drėgnas kalėjimiško pobūdžio sienas, gal būt ir žinojom, bet kažkas paslaptingas tą įvykinti trukdė.

Už sienos antram gale mano gyvantieji ita'ianai jau senai miega ir gal nei nesapnuoja apie savo gimtinę, kurią tokiu pat būdu gal prieš 30 metų, verčiami gyvenimo sąlygų, apleidė. Nesulaukdam parvažiuojant, didžiausiu nuovargio kamuojami rengėmės jau užmigti ant drėgnos skruzdėlių pilnos žemės, pasimetę po šonu nuo kupros nutrauktos apsiaustus, o kad apsiginti nuo šalčio, tai septyniems asmenims teko užsikloti vienos kelnelės ir sijono.

Po valandėlės tarp keturių sienų užviešpatavo kapų byla. Ilgai dar mane kankino svajonės, dėka kurių skrajojau senaisiais tėvynėje išmintais takais... Žaibo greitumu persikeliu vėl čia kur guliu — ne ta jau bakūzė, kur naktimis saldžiai išsėjau, o dabar... rodos, kad nors tą vieną naktį galėčiau pailsėti savo su-rūkusių bakūžėjų ir ten pasiliuosuoti iš nuovargio apsiausto — viską paukočia... Ne, nebegrįš tie laikai! Dabar man gaila viso to, braugaus be naudos praleisto laiko, gaila viso to ką turėjau prieš akis, bet tuoliai nemokėjau įvertinti. Jau dabar mokėčiau viską prideramai suvartoti, bet... Apsikabinau šale miegantį savo jauniausią broliuką, prisispaudžiau prie krūtinės, kur širdis ne normaliai trunkėsi ir mano ašaros biro jam ant veido — jis miegojo, neįtuo... Užmigau paskutinis, palikdamas kalėjimišką tylą, kurią drumstė miegančių sukosejimas ar sujudėjimas... (toliau seka)

!! LIETUVIAI !!

Kvieskitės savo gimines Brazilijon

Parsiduoda labai pigios laivakortės. Už tą pačią kainą kuri sumokama iš karto, perkant galima gauti laivakortę išmokėjimui. Tik čia į Lietuvą pigiausios laivakortės.

Nepirkite kitur laivakorčių, nepatikrinkite mūsų kontore

CASA BANCARIA

J. FRIZA & CIA
Rua Maua, 207

Priesais stotį Luz netoli Luz sodno. Mūsų kontorą kontroliuojamas valstybės kontrolierių.

AGENCIA COMMERCIAL „EUROPA“

RUA DO SEMINARIO 2 NR. - prie pat Centralinio pašto

RETENYBÉ!

Lietuviai, mūsų Biūras pardoda pigiausiomis kainomis laivakortes, parsikvietimui savųjų iš Lietuvos ir iš kitų valstybių, arba norintiems išvažiuoti iš Brazilijos. Išimokėjimui geriausios sąlygos.

Pasinaudokite reta proga, nes niekur negausite tokia kaina, ir sąlygas išsimokėjimui. Laivakortes išduodame tuojuos ant rankų, kad nereiktų laukti. Vežame geriausiais laivais. Mūsų Biūre dirba prityrę toj srityj žmonės, prisilaidydami didžiausio rimtumo ir sąžiningumo. Taip pat išrūpiname chamadus (kvietimus) iš Lietuvos. Susikalbėsite prigimta kalba.

Visus patarimus teikiame veltui.

Tai Gerbiamieji, pasinaudokite reta proga ir išidėmėkite mūsų antrašę: S. Paulo, rua do Seminario 2 nr. prie pat Centralinio pašto.

Su pagarba

AGENCIA COMMERCIAL „EUROPA“

CASA MOSCOU.

Rusų vyno gastronomijos sandėlis. Ko geriausios rūšies rusiškos ir lietuviškos degtinės, pargabentos iš užsienio, salkos, konservai, kruopos ir kitos prekės. Baita, juoda ir ryžių duona vietoj gaminama.

KAINOS NEKUNKURUOJAMOS

Rua José Paulino 109 nr.

Bom Retiro, netoli nuo stoties Luz, (Bondés: 53, 21, 23).

ISIDÉMÉK!

kad

Lacorte & Frangione

KARALIENĖ SIUVAMŲJŲ MAŠINŲ

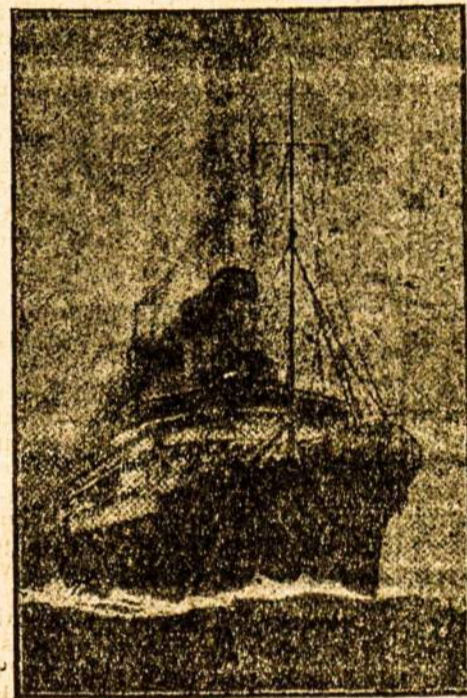

Parduodam siuvas ir siuvinėjamas „SINGER“ mašinas. Rankinės, naujos nuo 80\$000 iki 250\$000, dėvėtos nuo 35\$000 iki 160\$000. Atliekam visokių firmų siuvasių mašinų, by kokių pataisyma. Ivaizioms mašinoms įstatomi kojias. Kainos prieinamos. Šita didžiausią ir teisingiausią krautuvenę rasi šiuo antrašu: Rua Piratinga, 122 - Telef. 9-0235 S. PAULO

kių firmų siuvasių mašinų, by kokių pataisyma. Ivaizioms mašinoms įstatomi kojias. Kainos prieinamos. Šita didžiausią ir teisingiausią krautuvenę rasi šiuo antrašu: Rua Piratinga, 122 - Telef. 9-0235 S. PAULO

Rua Piratinga, 122 - Telef. 9-0235 S. PAULO

JŪS ŠIANDIENINIS RŪPESNIS YRA PATS DIDŽIAUSIAS

Kaip atsigabenti iš Lietuvos savąją šeimyną, gimines, bei pažistamus, arba patiems išvažiuoti Lietuvon, bet taip, kad tai mažiausia kainuotų ir lengviausiai atsilieptų į Jūsų kisenių.

Tuos jūsų rūpesčius lengvai nusikratysite jeigu laivakortes pirskitės pas mus, nes tik pas mus pačios žemiausios kainos ir prieinamiausios sąlygos. Malonus ir greitas patarnavimas. Taipgi atliekame visus pasus ir „chamadų reikalus“.

Informacijų ir prekybos agentūra

‘IDEAL’

S. PAULO

Almeda Cleveland, 17-B.

(priesais naująją Sorocabanos gelžkelio stotį)

Dantų gydytoja

Priima nuo 12 iki 21 val.

Kalba rusiškai

Rua Aurora, 94 - S. PAULO
ELENA KUŠELEVSKAJA

PIRMOJI Lietuviska Rūbų Siuvykla

Casa „Viennense“

SÃO PAULO RUA LIVRE 4
iš rua Liberdade
Jono Rimšo

baigusio Vienos aukščiausią rūbų kirpimo akademią.

Priimami užsakimai sulig naujausių modų Leidžiamas savo madų žurnalas. Darbas garantuojamas. Duodama kirpimo technikos pamokos.

Didelis pasiūkinimas įvairių medžiagų.

Tautiečiams didelė nuolaida

Statome namus

plytinius ir medinius del naujai pirkučių sklypus, žymiai pigesne kaina negu kompanijos arba šiaip braziliečiai Lietuviams darome didelį nuolaidą.

Kreiptis:

Villa Bella pas **Paukštį**

arba

Rechenbergą

Rua Dias Lemé, 54 - (Alto da Moóca)

Pinigų kursas São Paulo biržoj

Rugsėjo mėn. 32 d.

Doleris	8\$412
Argentinos pezas	3\$560
Uragvajaus pezas	8\$680
Vokiečių markė	2\$006
Austrų krona	1\$206
Prancūzų frankas	\$330
Ispanų pezas	1\$392
Portugalų pezas	\$393
Svaras sterlingų	40\$421
Olandų guldenas	3\$388

KAS NORI

Pirkti laivakortes

parsikvietimui iš Lietuvos savo giminių, arba kas reigiasi važiuoti į Lietuvą

ZINOKITE

kad pigiausiomis kainomis ir lengviausiomis išsimokėjimo sąlygomis įvairių linijų laivais Jumis aprūpins rimta įstaiga

“UNIVERSAL”

RUA DOS ANDRADAS, 44 - II aukštas

Rešant laiškus: Caixa postal, 3902 - S. PAULO

PARSIDUODA geroje vietoje krautuvenę, geromis sąlygomis. Parsiduoda del prizasies išvažiuojimo. Sužinoti: Rua Visconde de Parnahyba, 299 - K. Ucku

Domės! TAUTIECIAI! Domės!

Jau randasi spaudoje Brazilijos lietuvių darbininkų kalendorius „Spindulys“ 1929 metams.

Spindulys specialiai pritaikintas Brazilijoj gyvenantiems lietuviams darbininkams, kaip São Paulo mieste, taip ir įvairiose fazendose.

Spindulyje rasite São Paulo miesto ir estado visas žymesnes valdiskas ir šiaip privetiiskas įstaigas ir šis tas iš Brazilijos įstatymų.

Spindulyje telpa mokslinio ir šiaip leugvo įvairaus turinio naudingų pasiskaitymų.

Spindulyje rasite juokų skyrių, ir įvairių - įvairiausių aforizmų, anekdotų ir t. t. Kalendorius didelio formato, kaina tik 2\$000.

Todel skubėkite iš anksto užsisakyti prisiųsdami pinigus šiuomi adresu:

Rua Prates, Villa Minerva N. 15 S. Paulo - P. Degutis - rua Visconde de Parnahyba nr. 299 spaustuvėj „BIRUTĖ“ K. Uckus ir „P. A. L.“ Redakcijoje, rua dos Andradas Nr. 44 II andar. S. Paulo

